

**Натисніть тут, щоб
купити книгу на сайті
або замовляйте за телефоном:
(0352) 51-97-97, (067) 350-18-70,
(066) 727-17-62**

Враження слухачів в Альбомі відгуків

(Хата Улецьких)
Показано самото Улецьким.

Т. Г. Шевченко. Хата батальонів в с. Кирилівці.
Одесень, 1843.

Вашим справу вразило
Зайце Мухоморів Шевченко
за пошуків наших ідеї
Ісправа

Генерал Шевченко
Генерал Шевченко
саванна з паню
Ісправа

30 листопада 1998 року
в Одесі

От зупиняю третій,
Сарафанний, в
свої братів
Друг 38

Ваша справа
Дорого Шевченко
Заво Рувальний отже, зовсім
справа
45-ДБ-19. 8-0602
місце Саванна
в Саванна

Ваша справа
Дорого Шевченко
Заво Рувальний отже, зовсім
справа
45-ДБ-19. 8-0602
місце Саванна
в Саванна

Ваша справа
Дорого Шевченко
Заво Рувальний отже, зовсім
справа
45-ДБ-19. 8-0602
місце Саванна
в Саванна

*В Україну летить думи,
В Соборну Вкраїну!*

Авторські пояснення

Багато про Тараса Шевченка сказано, співано, декламовано, досліджено, надруковано.

Але Шевченко — це така глибина, що скільки не копай, до самого дна не докопаєшся.

В Альбомі я не намагалася знайти і подати щось нове в творчості поета. Вона досліджена багатьма літературознавцями. В дослідженнях знаних авторів я вишукувала моменти, нюанси, риси, штрихи, властивості, які стосуються особистості Шевченка: характеру, звичок, манер, вчинків, поведінки, саме як музикальної Особистості, потенційно мистецької, що проявлялася не тільки в поезії та образотворчому мистецтві, а також і в побуті, в стосунках між людьми, в думках про них у «Щоденнику», у всіх перипетіях життя.

Матеріалів про Кобзаря так багато, що вони не вміщаються в один сюжет. Довелося поділити їх за темами. Розкидані по різних джерелах, але зібрані й об'єднані в окремі сюжети Альбому, різні штрихи характеру й поведінки Шевченка уособлюють етнічні риси народного характеру України, який віками гартувався в боротьбі проти поневолення.

Даний жанр Альбому має в своїй основі літературно-музичну композицію «Шевченко і музика», яку я почала виконувати ще в радянські часи, вивчивши фортепіанні твори, присвячені пам'яті Т. Шевченка.

Названу композицію я виконувала по багатьох містах України і в різних аудиторіях: студентських, військових, бібліотечних.

Серед них Львівський університет ім. І. Франка, Львівський інститут внутрішніх справ, Українська діаспора в Братиславі «Дарниця», Донецьке телебачення, Донецький національний університет, Кримська республіканська бібліотека ім. І. Франка, Музей видатних діячів української культури (Київ), Ботанічний сад ім. акад. Гришка (Київ), Військовий ліцей ім. І. Богуна (Київ), Військовий музей ім. Героїв Крут (Львів) та ін.

Скрізь я працювала із аудиторіями безкоштовно. А в Севастополі «Шевченко» мене «годував». Там в аудиторіях, класах висіли спотворені портрети поета. Я мала і роздавала великі плакатні дуже гарні автопортрети молодого Т. Г. Шевченка. Студенти, викладачі дивувалися:

«Это он такой молодой!»,

«Это он такой красивый!!?»,

«Это он сам себя нарисовал?»

І скидали гроші на стіл.

Під впливом схвальних, ба навіть захоплюючих усних та письмових відгуків слухачів різних категорій вирішила опублікувати свою усну літературно-музичну композицію «Шевченко і музика».

Всі тексти подані у авторському стилі, який походить від усного озвучення, обумовлений прилюдним виголошуванням, має своїм джерелом і кермом промовницьке мистецьке виконавство, відмінне від німої письмової мови.

Друкувала статті «Шевченко і музика» і в різних газетах, наприклад «Соломія» (Тернопіль), «Українська музична газета», «Слово Просвіти» (Київ), «Галичина» (Івано-Франківськ) та ін.

Не маючи титулів, можу похвалитися багатьма грамотами, подяками від Українського фонду культури, від Всеукраїнського товариства ім. Т.Г. Шевченка «Просвіта», від військових частин Львова, Києва та ін.

ЖАЛІБНИЙ МАРШ НА СМЕРТЬ Т. ШЕВЧЕНКА

Т. БЕЗУГЛИЙ

Largo @=56

mp

p

con *And.*

The first system of the musical score is in 4/4 time. It begins with a piano introduction marked *mp*. The right hand features a series of chords and a melodic line that moves from a half note to a quarter note. The left hand provides a steady accompaniment of quarter notes. The system concludes with a dynamic shift to *p* and a tempo marking of *con And.*

The second system continues the piano introduction. The right hand has a more active melodic line with eighth notes and quarter notes. The left hand continues with a consistent quarter-note accompaniment. The system ends with a fermata over the final chord.

The third system features a return to a more static piano introduction with chords in the right hand and quarter notes in the left hand. A dynamic marking of *p* is present. The system concludes with a fermata.

The fourth system shows a change in texture, with the right hand playing a more melodic line of eighth and quarter notes. The left hand continues with quarter notes. The system ends with a fermata.

Più mosso @=76

f

And. * *And.* * *And.* *

The fifth system marks the beginning of the main march, indicated by the tempo change to *Più mosso* and the dynamic marking *f*. The music is in 4/4 time and features a rhythmic pattern of eighth and quarter notes in both hands. The system concludes with a series of chords marked *And.* and asterisks, indicating a return to a slower tempo.

First system of a piano score. It consists of two staves, treble and bass. The music features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. There are two measures with a repeat sign and a first ending bracket. The word "Led." is written below the first and third measures, and an asterisk "*" is placed below the second and fourth measures.

Second system of a piano score. It consists of two staves, treble and bass. The music continues with similar rhythmic patterns. A "cresc." marking is present in the middle of the system. The word "Led." is written below the first measure, and an asterisk "*" is placed below the second measure. A dynamic marking "p" is written below the final measure.

Third system of a piano score. It consists of two staves, treble and bass. The music features a melodic line in the treble staff and a supporting bass line. A dynamic marking "p" is written below the middle of the system.

Fourth system of a piano score. It consists of two staves, treble and bass. The music continues with a melodic line in the treble staff and a supporting bass line. A dynamic marking "p" is written below the middle of the system.

Fifth system of a piano score. It consists of two staves, treble and bass. The music continues with a melodic line in the treble staff and a supporting bass line. Dynamic markings "p" and "f" are written below the system.

ТА НЕМАЄ В СВІТІ...

Та не - ма - є в сві - ті гірш ні - ко - му
 як бур - ла - ці мо - ло - до - - - му. Гей - гей,
 як бур - ла - ці мо - ло - до - - - му.

Та немає в світі гірш нікому,
 Як бурлаці молодому,
 Гей-гей, як бурлаці молодому!

«Та лягай, бурлаче, так спати —
 Нема чого вечеряти,
 Гей-гей, нема чого вечеряти».

Що бурлака робить-заробляє,
 Аж піт очі заливає,
 Гей-гей, аж піт очі заливає.

Ой та ще ж бурлака не проспався,
 А хазяїн вже проспався,
 Гей-гей, а хазяїн вже й проспався.

А хазяїн його лає,
 А хазяйка дорікає,
 Гей-гей, а хазяйка дорікає.

«Та вставай, бурлаче, годі спати,
 Пора воли у степ гнати,
 Гей-гей, пора воли у степ гнати!»

«Ой де ти, бурлаче, волочився,
 Забродився, заросився,
 Гей-гей, забродився, заросився?»

Та устав бурлака, зашатався,
 Чортма чобіт — не взувався,
 Гей-гей, чортма чобіт — не взувався,

«Яром, яром за товаром,
 А лугами за волами,
 Гей-гей, а лугами за волами».

Чортма свити — не вдягався,
 За товаром поспішався,
 Гей-гей, за товаром поспішався.

Ой прийшов бурлака та до хати:
 «Дай, хазяйко, вечеряти,
 Гей-гей, дай, хазяйко, вечеряти!»

Яром, яром за товаром,
 А лугами за волами,
 Гей-гей, а лугами за волами.

У патріотичній повісті «Маруся» Марко Вовчок наводить перші куплети цієї пісні, співаної козацьким січовиком-бандуристом на високій могилі біля Дніпра.

Співав таким голосом, що аж чайка кигикнула в комишах з подиву.

ОЙ ГОРЕ, ГОРЕНЬКО...*

Ой го - ре, го - ре-нько, я - кий я вдав - ся, брів че - рез рі - чень-ку
та й не вми - вав - ся, брів че - рез рі - чень - ку та й не вми - вав - ся.

Ой горе, горенько,
Який я вдався,
Брів через річеньку
Та й не вмивався. | *Двічі*

Ой завернуса
Та умиюся —
На тебе, серденько,
Хоч подивлюся. | *Двічі*

Ой не вертайся
Та не вмивайся —
Ти ж мені, серденько,
Й так сподобався. | *Двічі*

Моя криниченька
Край переладу —
Вмиймося, серденько,
Обоє разом! | *Двічі*

Моя хустина
Шовками шита —
Втремося разом,
Хоч буду бита! | *Двічі*

Невідомо якою мелодією виспівував Т. Шевченко ліричний епізод в поезії «Іржавець».

Декламуючи цю поезію, я відчула той подув і набралася сміливості подати свою мелодію на той текст, щоби поєднати декламацію із речитативним співом.

Мелодії на тексти пісень «Ой горе, горенько», «Ой зійди, зійди...», «У степу могила...», «Та нема в світі...», я теж подала свої, в цьому гріху зізнаюся.

Авторка

---

* Д. Ревуцький у статті «Шевченко і народна пісня» (1939 р.) зазначає (за свідченням А.О. Степовича), що Шевченко ще до арешту передав упорядникам збірки «Южноруські пісні» М.А. Маркевичу та Г.П. Галагану три пісні: «Ой горе, горе», «Ой ішов козак з Дону», «Ой з-під гори та з-під кручі».

Зміст

1.	Авторські пояснення.....	5
2.	Вплив «Кобзаря» та творчості Тараса Шевченка на всі види народного мистецтв	7
3.	Тарас Шевченко — високоморальна Особистість.....	9
4.	Тарас Шевченко — як музикальна Особистість.....	12
5.	Тарас Шевченко у спогадах сучасників як виконавець народних і власних пісень	14
6.	Тарас Шевченко — перший декламатор «Кобзаря».....	17
7.	Фортепіанна Шевченкіана.....	19
8.	Ноти фортепіанних творів, присвячених пам'яті Тараса Шевченка	21
9.	Історія кобзарської думи. «Козак Нечай»	44
10.	Козак Нечай. Історичний сюжет для декламації.....	45
11.	Історична поема Тараса Шевченка «Іржавець» для декламації зі співом	48
12.	Пісні, співані Шевченком у різних життєвих ситуаціях.....	50
13.	Використана література.....	60
14.	Додаток. Ілюстрації	
15.	Аудіодиск із виконанням фортепіанних творів	
16.	Аудіодиск із виконанням Шевченкових пісень	
17.	Відеодиск DVD із сольною програмою «Шевченко і музика», знятою на Донецькому телебаченні.	